

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) sprejema upravništvo in ekspedicijska v „Kato. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 235.

V Ljubljani, v torek 13. oktobra 1896.

Letnik XXIV.

Državni zbor.

Dunaj, 12. oktobra.

Pričetkom seje sta posl. Hauckin Dötz stavila nujni predlog, naj vlada še o pravem času skliče drž. zbor, da morejo še pred novimi volitvami v državni zbor sklepati, ali naj kmečke občine volijo po volilnih možeh ali neposredno, in da ti sklepi še pred volitvami dobé najvišje potrjenje.

Dr. Weigel kot načelnik obrtnega odseka odgovarja na vprašanje posl. Schneiderja glede krošnjarskega zakona, da bode dotično poročilo še ta mesec predloženo zbornici.

Nato zbornica nadaljuje debato o domovinskem zakonu. Posl. Noske naglašá, naj bi se bil ta zakon predložil novemu državnemu zboru, da bi tudi zastopniki pete kurije mogli govoriti o tem velevažnem vprašanju. Domovinski zakon je pomenljiv, kajti nad tretjino prebivalstva smemo šteti med „tujce“; tako je na Dunaji 888.000 „tujcev“, ki nimajo tukaj domovinske pravice, in le 476.000 domačincev. Novi zakon bode v tem oziru sicer zboljšal razmere, vendar govornik želi, naj bi dunajsko mesto ne bilo preveč oškodovano. Kajti kmečke občine ne bodo hotele poznati svojih domačincev, ki že več let žive po mestih in drugod, ter jih bodo odganjale. Vsled tega bodo mestom, posebno Dunaju narasli večji troški. Konečno predlaga, naj se načrt domovinskega zakona vrne upravnemu odseku, da se premené določbe v korist občin, ki bodo imele nova bremena; vlada pa naj predloži načrt zakona, po katerem bodo dobile primerno odškodnino one občine, ki bodo po novem zakonu morale nositi večja bremena.

Posl. dr. Roser naglašá, da sedanji domovinski zakon kmečkim občinam nalaga velika bremena po-

sebnost po postopatih. Prememba zakona je nujno potrebna; vendar pa bode tudi novi zakon tedaj popolnem koristil, ko bode vpeljano zavarovanje za starost in onemoglost.

Posl. dr. Scheicher izjavlja, da bode glasoval proti načrtu, ker bode po njegovih mislih več škodil nego koristil kmečkim občinam.

Posl. Potoczek priporoča premembo zakona, ker bode olajšal bremena kmečkim občinam.

Debata o domovinskem zakonu se nato pretrga ter prične drugo branje zakona o številu novincev, o katerem poroča poslanec P o v š e.

Posl. Janda se pritožuje, da se vojaška oblastva premalo ozirajo na kmečke potrebe glede odpustnikov, ter izjavi v imenu Mladočehov, da bodo glasovali proti zakonu.

Posl. Biankini se pritožuje o preziranju hrvaške narodnosti v armadi. Velika večina pri mornarici je hrvatske narodnosti, toda kmalu ne bode več hrvatskih častnikov. Mornarska akademija na Reki je menda le za Mažare in Nemce. Preje so se izgovarjali, da Hrvatje ne znajo nemščine, sedaj pa jih prezirajo zaradi najmanjših telesnih napak. Jednako-pravnost narodov je tudi v armadi potrebna.

Dr. Brzorad je proti zakonu, ker nima zaupanja do vlade in se česačina prezira pri vojaški upravi. Troški za armado presegajo že vse direktne davke in vendar vladna večina vse dovoli, kar vlada zahteva. Konečno nasvetuje resolucijo, naj vlada pri tujih državah stori potrebne korake glede mednarodnega razsodišča, da se zniža število armad.

Dr. Ebenhöch izjavi, da bode njegova stranka sicer glasovala za predlogo, da pa naj se vojaška uprava ozira na želje prebivalstva. V prvi vrsti naj se vojakom dá prilika, da morejo izvrševati svoje verske dolžnosti; častniki naj ne bodo

tako strogi z moštvom, kajti s preveliko strogostjo se prebivalstvo odtujaše armadi. Posebno pa želi kmečko prebivalstvo, naj bi se ob žetvi odpustniki ne klicali k vajam. To naj vojaška uprava stori z ozirom na veliko požrtvovalnost davkoplačevalcev.

Dr. V a š a t y obžaluje vedno večje stroške za armado, ki niso v nobenem pravem razmerju z gospodarskimi razmerami. Govornik opisuje žalostne razmere kmečkega stanu.

Zaradi pikre kritike ga predsednik opozarja, naj govori o stvari.

Konečno govornik zahteva, naj se blagajnični preostanki porabijo v podporo kmetijstvu, ter izjavlja, da bode glasoval proti predlogi.

Dr. M e n g e r priporoča dveletno vojaško službo vsaj za one, ki so dovršili meščanske, obrtne in kmetijske šole; dalje naglašá potrebo reforme kazenskega postopanja in ustanovitve častnega sveta. V armadi so celo razširjeni nazor, da so poljedelska dela nečastna. Ali ni celo cesar Jožef držal za drevo? Nazor, da je delo nečastno, je v popolnem nasprotju s prepričanjem vseh ljudskih zastopnikov in prebivalstva samega.

Minister za deželno brambo grof W e l s e r s b e i m b odgovarja, da se vojaška uprava, kolikor mogoče, ozira na želje kmečkega prebivalstva, vendar pa ni mogoče vsem ustreči, ker bi sicer naša armada za drugimi zastajala v izvežbanosti. Pomnoževanje armad je sedaj neka časovna bolezen, katero mora zdravnik vsaj lajšati, ker je ne more odstraniti. Zato hoče minister od slučaja do slučaja dovoljevati olajšave. V imenu cele armade pa sme zatrjevati, da spoštuje kmečki stan in ga smatra kot najčvrstejšega mej čvrstimi. (Pohvala.) Glede preziranja narodnostij naglašá minister, da vojaška uprava tega ne trpi, temveč načeloma priznava narodno

LISTEK

Zagorje.

Odkar kopljejo premog v Kisovcu, ki je oddaljen kake pol ure od Zagorja, je postalo Zagorje imeniten in važen kraj. Na prijaznem griču so bele zagorske hiše in dvozvonika cerkev ti je na prvi pogled všeč. Kakor čuvaj se mi zdi, ki straži zagorsko dolino in okrog in okrog prijazno gričevje in sivo skalovje. Jedna najlepših in največjih cerkva je na Kranjskem. Posvečena je sv. Petru in Pavlu. Akustična je, kakor malo katera. Potres jo je silno poškodoval. Podreti so morali vse oboke in stropce. Ko stopiš notri, ne vidiš družega, kakor gozd podpornikov, pokončnjakov in povprečnikov. Čez dva meseca bodo bočili novi oboke cerkev in nove orglje, mojstersko delo Goršičevo, ki še sedaj stoje pri njem izdelane in dovršene, bodo poviševale njeno lepoto. Druge znamenitosti ni na griču, odkar je umrl Medved.

Torej navzdol po kameniti in blatni ulici. Tu je „naš dom“, hiša kat. delavskega društva. To je v pravem pomenu besede zbirališče in ognjišče zagorske katoliške inteligence in priprostega ljudstva. Tu sem ni ne liberalcev, ne sokolov in ne soc. dem. Tu se namreč kuha „ajmoht“. Udje kat. delavske družbe so „ajmohtarji“, duhovniki zagorski pa seveda „oberajmohtarji“. To ime so si izmislili ženi-

jalni socijalisti judovske branže. Kedar te bo kak tak socijalist zmerjal, se bo najprvo krepko in junaško na prsi udaril, grdo zaklel in pridušil, potem se pa vlije nad tabo ploha psovka, kar „gradatim“ in najvišja in zadnja „gradacija“ je obligatni „ajmoht“. Torej — tu se zbirajo slavna gospoda „ajmohtarji“.

Drugih prostorov ne omenjam, ogledati si hočemo samo veliko dvorano. Prostora ima za 400 ljudi. Na belih stenah vidiš podobe papeža, cesarja, sv. Cirila in Metoda, sv. Mohorja in Fortunata in slavnega moža dr. Luegerja. Pribili smo ga zato, ker je on prvi začel kuhati „ajmoht“. Vsako nedeljo popoldne ga hodimo kuhat in jest. Kedar se je „ajmoht“, izgine vsak razloček med gosposko in pripresto suknjo. Tu vidiš, kako se prav po bratovsko pogovarja gospod s „cvikarjem“ — ta je namreč tudi med ajmohtarji v navadi — s svojim delavcem — knapom. Tam pri isti mizi vidiš „fante“, gosposke in priproste v živahnem razgovoru med seboj itd. Res, lepa jedinstvo in lepa sloga vlada med udi, katerih je nekaj nad 200. To je sicer malo število — fara šteje čez 5000 duš —; toda moč resnice ni v številu, moč njena je ona sama. O socijalnih demokratih nihče ne ve, koliko jih je. Ta pravi 500 jih je, drugi 600, tretji 800, četrti še 200 jih ni. Prave in odločne socijalne demokrate poznamo. Nekateri se — boje s svojo socijalno demokratsko barvo na dan iz različnih vzrokov. Ti

so „veše“. Kamor se zaleti, tam pa so. Ti so „pri miru“. Drugačni tiči pa so „ta pravi“. Ti te bodo napadli pri belem dnevu, seveda z jezikom, po noči, če ni drugače, te pahnejo v umazano — črno Meddijo, ki teče po zagorski dolinici, da si ohladiš „ajmohtarsko“ kri. Kaj se hoče! Habent sua fata libelli. Tako tudi ajmoht.

V dvorani je na severni strani tudi oder. — Igralci se „rekrutirajo“ iz „najboljših“ hiš in najpriprostejših rodbin. Igrajo zastoj, to se pravi, za „božji lon“. Vstopnine je vselej 10 kr. za osebo. S temi deseticami „se pokrije“ obleka in druga za oder potrebna priprava. — Za vzdrževanje hiše plačujejo udje 20 kr. na mesec. Socijalni demokratje pa plačujejo za vzdrževanje svojih prefriganih agentov 32 kr. na mesec. Koncem vsakega meseca pridejo iz Ljubljane „gospodje demokrati“, pobrat „biro“. Ko se peljajo domov, — navadno z mešan-
(Konec sledi.)

Južna Afrika.

Spisal P. Emanuel Drevenšek.

(Dalje.)

VIII.*

Benomotapa ni pobiral od svojih podložnikov drugih davkov, ko nekaj daril, katera so mu o go-

*) Glej „Slovenec“ št. 140.

jednakopravnost. Vsak častnik se mora poleg nemškega jezika učiti še katerega drugega, ker je to potrebno v armadi, ki je sestavljena iz raznih narodnostij. Na političnem polju se ni mogoče ogniti boju, toda v armadi ga ne sme biti.

Armada se s politikom ne sme pečati, zato pa je tudi neumestno, da politiko vrivajo v armado. Avstrija ne more znižati svoje armade, ker druge države vedno množe in spopolnjujejo svoje vojaštvo. Naloga naše armade je, da varuje obstoj države, katera mora biti cenjen prijatelj in ne nasprotnik, in da je v državi moč, ki varuje, da se vprašanja ne rešujejo nezakonito in nesrečno, temveč po zakonih pravičnosti in zdravega razuma. (Pohvala.)

Predloga je bila vsprejeta v drugem in tretjem branju.

Prihodnja seja v sredo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. oktobra.

Davčna preosnova. S sobotno sejo gospodske zbornice je končana dolgotrajna debata gledé preosnove davčnih zakonov. Poslanska zbornica je že v zadnjem pomladanskem zasedanju rešila to pereče vprašanje, in minulo soboto je je prereševala še gospodska zbornica, kateri je splošno še nekako ugajalo, nikakor se pa gospodje niso strinjali z določbo, da se morajo javno razpoložiti premoženjski zapisniki in objavljati tudi plačilni opomini. Se-le po daljšem prigovarjanju finančnega ministra, da namreč prva določba nič ne škodi milijonarjem, se je večina članov toliko omeščala, da je vsprejela zloglasni (!) § 217. Javnost je zmagala toraj tudi v gospodski zbornici. Davčna preosnova je bila na dnevnem redu skoro tako dolgo, kolikor časa imamo ustavne naredbe; še-le včeraj se je po dolgem in zelo vročem boju vrgla v kot stara šara z l. 1849. V novo davčno preosnovo se stavijo velike nade, ki se pa gotovo ne bodo tako izpolnile, kakor bi bilo želeli, vendar bo pa kolikor toliko olajšano kruto breme posebno kmečkih davkoplačevalcev in odpravljena marsikatera sitnost, ki je težavno breme še znatno otežkočila. — Prav živahna bitka pa zna navstati mej takozvanimi „bogataši“; s trenutkom uveljavljenja tega zakona se bo znatno pomnožilo število denuncijantov.

Poljski klub, čegar načelnik je po odstopu Zaleskega znova vitez Jaworski, je rešil v svoji sobotni seji več vprašanj, ki se na zborničnem dnevnem redu. V prvi vrsti je sklenil klub, odposlati poslanca dr. Rutovskega, Dzieduszyckiego in Potoczkega k ministerskemu predsedniku s prošnjo, naj vlada kmalu predloži načrt zakona gledé prisilnih zavarovalnic. Nadalje se je sklenilo, da klubovi člani podpirajo peticijo sodnih avskultantov in pravnih praktikantov na pravosodnega ministra za premeščenje v deveti plačilni razred povodom preosnove uradniških plač. Potem si pa načelnik ni mogel kaj, da se ne bi najtopleje zahvalil poslancu Madeyskemu, ki se je tako sijajno potegoval za „slo-

bodo“ parlamenta in energično zagovarjal poljski „narod“ povodom razprave o najnem predlogu poslanca Lewakovskega. Pri ti priliki so torej klubovi člani še jedenkrat znosili se nad „izdajalec domovine“, ki pa v resnici ni ničesar drugega storil, kakor le nekoliko osvetli žalostni položaj galiških nižjih stanov. Konečno se je posvetoval klub o domovinskem zakonu in sklenil, glasovati za prehod v nadrobno razpravo.

Mladočehi in socijalni demokratje. Praški mladočehski klub je priredil minulo nedeljo shod v Příbramu, kjer se je vršil minulo leto katoliški shod, katerega je bil pozdravil župan Miksa, akoravno tedaj še pristaš mladočehske stranke. Vsled tega so ga Mladočehi izbacili iz svojega kluba. Vkljub temu se je vdeležil župan tega shoda, ker se je nadjal, da bodo zopet padli po njem in klerikalcih. In res takoj početkom shoda ga je govornik ostro in neosnovano prijemal radi njegovega pozdrava. Župan je takoj ostavil dvorano in z njim vred vsi poštteni poslušalci. Ko je bil zborovalni prostor očiščen „črne internacionale“, jeli so razni govorniki z vso prirojeno jim zgovornostjo udrihati po klerikalni stranki in izjavili, da se morajo Mladočehi zvezati z vsemi „klerikalizmu nasprotnimi strankami“. Konečno se je pa prešlo na prihodnje volitve in tedaj je dr. Engel nastopno izjavil: Ako bi pri prihodnjih volitvah v peti skupini prišlo do ožje volitve mej krščanskimi socijalisti in socijalnimi demokrati, tedaj se postavijo Mladočehi na stran socijalnih demokratov. Jako značilno, a povsem popolno podobno našim domačim razmeram. Dokler vlada mir, tedaj se neumorno krošnjari z absolutno narodnostjo, ko pa potegne količkaj nevarna sapica od „klerikalne“ strani, tedaj zataje svojo narodnost in se skrijejo pod plašč rudeče internacionale.

Turčija in Nemčija. Te dni je došel sultanov odposlanec Grumbkov-paša v Berlin, da izroči nemškemu cesarju sultanovo pismo. V tem pismu se sultan kar najbolj zahvaljuje cesarju Viljemu za dosedanje umno politiko Nemčije nasproti Turčiji. Poleg te zahvale se opisuje v pismu sedanjí položaj ob Zlatem rogu; ob enem je pa brati mej vrstami nekaj prošnji podobnega, v kateri apeluje sultan na modrost nemškega cesarja, čegar svetov glede nekaterih važnejših a nerešenih vprašanj si izprošča veliki gospod v Carjem gradu. Kaj bo izvedel in dosegel general Grumbkov na nemškem dvoru, si še ne moremo predstavljati, vendar najbrže sultanova prošnja ne ostane popolnem neuslišana. Nemški politiki pa imajo od sultanovega poslanstva to dobro korist, da so izvedeli iz Grumbkovih ust marsikaj, kar je bilo dosedaj prikrito političnim očem, ob enem pa tudi dobili zopet nov dokaz, da se zmaje sultanov prestol pri vsakem najmanjšem nemiru ali uporu. To dejstvo nikakor ne govori za kdo ve kako trdnost sultanovega sedeža.

Turške preiskovalne komisije so večji del nastavljene le radi imena samega. Taka komisija se je pozvala v življenje od strani sultanove vlade kmalu po groznem klanju dne 28. avgusta.

Njena naloga je bila precej težavna, kajti morala je priti na sled glavnim provzročiteljem velikih nemirov. Člani komisije so bili večinoma turški dostojanstveniki, a inozemci, in toraj je vsakdo pričakoval, da bodo postopali popolno nepristransko. Hoteli so tako ravnati, toda uradna sila jih je napolnila do prepričanja (!), da je policija in vojaštvo, akoravno s kolmi oboroženo, spolnilo le svojo nalogo in drugega prav čisto nič. Kakor hitro je bila komisija gotova s svojim delom (!), predložil ji je sultanov tajnik Izzet-bey zapisnik v podpis. Ker so se pa člani obotavljali podpisati neresničen zapisnik, jih je opozoril sultanov svetovalec, naj bodo le mirni in store, kar se jim zapove. Vendar sta se pa dva člana izjavila, da kot moža-poštenjaka nočeta trobiti v njegov in sultanov rog ter sta takoj odložila svoje dostojanstvo. To nam dokazuje, da služijo turški vladi komisije samo v to svrhu, da mečejo celemu svetu pesek v oči.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. oktobra.

(Privatni docent dr. Karol Štrekelj) na dunajskem vseučilišču je imenovan izrednim profesorjem slovanskega jezikoslovja s posebnim ozirom na slovenski jezik in slovstvo na graškem vseučilišču. — Učenemu rojaku iskreno čestitamo!

(Minister državnih železnic,) vitez Guttenberg, se je danes od 1. do 2. ure popoldne mudil v Ljubljani, kjer si je ogledal železniški urad na kolo-dvoru ter se potem s posebnim vlakom odpeljal proti Dunaju.

(Osebnosti.) V ponedeljek zjutraj ob 7ih je umrl v Kranju gosp. Gregor Keržič, vpok. sodnik v 70. letu. Pogreb je danes popoldne ob 4. Pokojnik je bil znan kot odločen narodnjak tudi v najbolj kritičnih časih. — V soboto zvečer je v Worishofenu umrl reški opat in mestni župnik Bedini. — V Schaerdingu je 5. t. m. nagle smrti umrl msgr. Cajetan Prhal, grajski kapelan nadvojvode Otona in umirovljeni c. in kr. vojaški kapelan I. reda. Pokojnik je svoje dni kot vojaški kapelan bival skozi več let v Ljubljani, katera se mu je tolikanj prikupila, da je še v zadnjih letih skoraj vsako leto prišel semkaj na počitnice in bival v šentjakobskem župnišču. N. v m. p.

(Slovensko gledališče.) V petek se bode pela velika Gounodova opera „Faust“, katera je lani občinstvu tako ugajala, da je večkrat popolnoma napolnila gledališče. Vlogo Fausta bode pel gospod Binder, vlogo Meŕista g. Fedycskowsky, kateri se je, kakor svedočijo kritike, v tej vlogi v Brnu nenavadno odlikoval, vlogo Marte Schwertlein gđe. Veterova. Po dosedanjih skušnjah sodeč sme se reči, da se bode „Faust“ letos dokaj bolje predstavljaj, nego lani, da spozna občinstvo še le letos vse krasote Gounodovega dela.

(Dnevni red) izrednej seji občinskega sveta ljubljanskega, v sredo, dne 14. oktobra 1896 ob šestih zvečer v mestni dvorani. I. Predsedstvena naznanila. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje

tovih prilikah in svečanostih dajali. Sploh ni bila navada, da bi bil kdo prišel pred koga, ki je višji od njega, in ne bi bil prinesel tudi najmanjšega daru v znak udanosti in pokorščine. Neke vrste davke pa je bil vendar splošen; predstojniki, bogatini, glavarji, ki so imeli od kneza zemljišča v fevd, morali so v 30 dneh sedem dnij delati tlako cesarju z vsemi svojimi. Ako je Benomotapa kaj posebnega potreboval, poslal je nekaj mož v rudokope in posestniki rudokopov so naglo poslali večjo ali manjšo množino zlata v košcih svojemu vladarju. Tudi trgovci so oddajali neke vrste carino, silili pa k temu niso nikogar. Le skopuhe, ki niso hoteli plačevati, te so kaznovali s tem, da niso smeli k vladarju, kar jim je bilo v veliko škodo, kajti vse važnejše pravde, katere so poprej navadni sodniki preiskali, odločil je vladar sam.

Med pregrehe najhujše vrste šteli so vražarstvo, ker so mislili, da vražarji škodujejo dušno in telesno svojim bližjim; zato so jih pa tudi s smrtjo kaznovali. Jednako so kaznovali prešestvo in tatvino. — Jetnišnice niso poznali, kajti vse pravde je vladar rešil še isti dan, ko so stranke s svojimi pričami stopile predenj. Ako ni bilo prič, je zatoženec skušal dokazati svojo nedolžnost na ta način: Stolkli so skorjo necega gotovega drevesa in jo dali obtožencu na vodi piti, ako je izmetal pijsčo, tedaj je bil kriv, ako pa ni izmetal, tedaj je bil nedolžnim

spoznan. Ako se je pa tudi tožnik ponudil k tej skušnji in če ni izmetal, tedaj je bila vsa stvar poravnana. Ako je kdo kneza prosil kake milosti, moral je to storiti po dvornem služabniku, ki je tudi določil ceno za skazano milost; poleg tega je tudi ta posredovalec še za-se prav mnogo računal, tako da se je često zgodilo, da kdo ni hotel milosti, za katero je prosil, vzeti, ker bi ga bilo sicer preveč stalo.

Ne da se natanko in gotovo določiti, ali so prebivalci države Monomotapa verovali v jedno samo božanstvo. Gotovo pa je, da niso imeli niti malikov, niti kake druge stvari, ki bi jo molili. Ravno tako malo pa so vedeli o življenju po smrti in o plačilu ali kazni na onem svetu. Ako divjaki ne poznajo nobenega božanstva, s tem še ni rečeno, da nimajo nobene vere. Iz naslednjega se razvidi, da so trdno verovali v neko višjo moč, o kateri niso imeli jasnega pojma. V tem, da so skušali to moč potolažiti, v tem lahko vidimo žrtve. Res so včasih kako veliko nesrečo pripisovali uplivu nerazumljive jim a neizprosne jim moči in skušali so nje jezo potolažiti z dejanji, s katerimi se izkazuje pokorščina ali pa udanost. Ko je nekoč nastala huda kuga, menili so, da jo je povzročila reka, tekoča skozi njih deželo, in sicer zato, ker so ne vem kako reko razžatili. Zato so pa hoteli reko utolažiti s tem, da so vrgli vanjo drob živinčeta in pa določeno mero kaše.

Ko je nekoč ob bregu stanujoč mož vzel kos mačka (sidra) od razbite ladije in je ta mož kmalu na to umrl, so naglo smrt njegovi rojaki pripisovali razžaljenemu sidru in v prihodnje je sidro vsak mimoidoči prav spoštljivo pozdravil, da bi odvrnil njegovo jezo.

Ako so z velikim trudom slona pobili, prosili so ga potem odpuščenja z izgovorom, da niso nameravali njegove smrti, ampak da je to le slučaj povzročil, in skrbno so pokopali rilec, ker bili so prepričani, da je slon mogočen gospod, čegar roka — njegov rilec — daleč seže. Čudno pa je to, da niso imeli duhovnikov, ampak je vsakdo sam lahko opravljal tisto malo nabožnih vaj, kar so jih imeli. Te so obstajale zlasti v tem, da so se držali gotovih praznikov in da so mrtve častili. Več dnij v mesecu so bili prazniki, kakor tudi rojstni dan njih vladarja. Ako je truplo kacega bližnjega sorodnika ali žene, ki jim je mnogo otrok rodila, segnjilo, tedaj so zbrali preostale kosti, jih zaznamenovali in shranili v svoji hiši v posebnih shrambah. Pred temi so vsakih sedem dnij razprostrli po tleh prte in postavili nanje mize, obložene s kruhom in kuhanim mesom, kot darovi za umrle. Pri tem pa so opravljali gotove molitve in sicer stojé, napravljeni v bela oblačila. Ko je bilo to končano, vsel se je gospodar s svojimi k mizi in na to so darove povžili. (Dalje sledi.)

seje. III. Finančnega odseka poročila: a) o prošnji avstro-ogerskega pomočnega društva „Austria“ v Norinberku za podporo; b) o škontrovanju blagajnic in fondov, katere upravlja mestna občina; c) o nasvetu glede prireditve efektne loterije na korist regulacijskega zaklada; d) o prošnji vseučilišnega rektorata v Gradcu za podporo tamošnji dijaški mizi; e) o prošnji najemnika Jerneja Matevžeta za znižanje najemščine za kopališče v Kozelji. IV. Stavninskega odseka poročilo o rekurzu M. Kunca, posestnika hiše št. 49 na Tržaški cesti, proti magistr. odloku. V. Policijskega odseka poročila: a) o napravi petrolejskih svetilk v drevoredu proti Šiški; b) o nakupu dveh biciklov za policijsko osobe. VI. Šolskega odseka poročila: a) o nasvetu mest. šolskega sveta zaradi zvišanja dotacije za učila mest. dekliške osemrazrednice; b) o nasvetu istega za zvišanje dotacije in naprave telovadnega orodja za mestno nemško deško ljudsko šolo; c) o nasvetu istega za odpravo šolnine na mestnih ljudskih šolah; d) o računih glede porabe dotacij v šol. letu 1895/6, katere so predložila vodstva mestnih ljudskih šol in vodstvo vnanjih zasebnih šol pri Uršulinkah; e) o računu vodstva l. mestne deške petrazrednice glede porabe dotacije za stalno razstavo učil. VII. Nadzorovalnega odseka za električno razsvetljavo poročila: a) o razpisu c. kr. deželne vlade glede pogojev, pod katerimi bi se dala mestni občini koncesija za elektrarno; b) o ponudbah za zgradbo električne strojarnice. VIII. Kuratorija za višjo dekliško šolo poročilo o nameščenju nadzorovalne dame. IX. Finančnega odseka poročila o personalijah. X. Šolskega odseka poročilo o podelitvi ustanove letnih 250 gld. za obiskovanje kake državne obrtne šole.

(Iz deželnega šolskega sveta za Kranjsko.) Imenovani so gospodje: Za šolo v Voklem učitelj Anton Kos, za drugo mesto v Predvoru učiteljica Albina Prevc, za Podbrezje učitelj Miroslav Pretnar, za nadučitelja v Begunjah pri Cirknici Matija Arko, za drugo mesto v Bohinjski Bistrici Ana Zevnik iz Čateža, za drugo mesto na Brezovici Serafina Jamšek, v Leskovec na drugo mesto Ivana Malnarič, v Št. Rupert za tretje mesto Ernestina Rekar, kot nadučitelj na Bučki Franc Fabjančič. — Kot zastopnik vlade v oskrbništvu za slovensko višjo dekliško šolo je imenovan profesor Levec. — Namestu zasebne šole v Leskovecu se je dovolila redna. — Šola v Dragi se je razširila v dvorazrednico, dovolila se je tudi šola v Travi.

(Iz ribniškega okraja.) Semen, dne 8. t. m. v Sodražici ni bil nič kaj živahen! Zato so tožili gostilničarji in kramarji, ker so premalo stržili. — Ljudje so komaj čakali lepega vremena. Smajni dan pa je bilo prav lepo vreme, zato so tudi ljudje šli raje na delo, kakor pa na semenj. Zopet se je prašičja kuga oglasila v laškem in v ribniškem okraju. Kar vedno se nesreče vrstijo; jedna mine, druga pride. Hvala Bogu, da imamo zdaj nekaj časa vendar lepo vreme, da bodo ljudje spravili steljo domov in pa, da si bodo drva napravili za zimo. Druge pridelke so že spravili. Večinoma je bila slaba letina za vse pridelke.

(Vstanove za železničarje.) Razdeliti je v kratkem več vstanov za železničarje, za katere je prošnje vložiti tukajšnjemu postajnemu načelniku, in sicer: do 15. oktobra za Matija vitez pl. Schönererjevo vstanovo za neaktivne železničarje brez ali z malo pokojnino, do 31. oktobra za avstrijski železnični podporni zaklad namenjen pomoči potrebnim za službo nesposobnim železničarjem brez pokojnine, kakor tudi njih vdovam in sirotam, potem za Moriz baron Königswarterjevo vstanovo za zapuščene, uboge udove in sirote železničarjev z miloščino ali brez nje in za bivše železničarje, ki vsled bolehnosti niso več za delo in ne uživajo nobene miloščine, konečno za avstrijsko železniško vstanovo za invalide, namenjeno v službi ponesrečenim železničarjem, ki nimajo nobenega zasluga, in njih ostalim rodovinom, do 15. decembra za Ferdinand Linderjevo vstanovo, namenjeno vdovi železniškega prometnega uradnika, ki nima ali ima le nezadostno pokojnino, pa ima dosti otrok. Prošnjam je treba priložiti ubožno spričevalo potrjeno z najnovejšim datumom od krajevne oblasti, drugih prilog ni treba.

(Program za delitve premij za govejo živino.) ki bode v torek, dne 20. oktobra t. l. v Šenčurju

pri Kranju, v četrtek, dne 22. oktobra v Godoviču in v ponedeljek, dne 26. oktobra v Metliki. Visoko c. kr. ministerstvo in slavni deželni odbor kranjski sta na predlog c. kr. kmetijske družbe kranjske blagovolila dovoliti, da se napravi delitev premij za govejo živino v teh treh krajih za okrajna glavarstva kranjsko, logaško in črnomaljsko, ter sta v ta namen dovolila potrebni denar. Namen razstavi in delitvi premij je: a) Da se živinorejci teh okrajev s primerjanjem goved vspehijo za napredek v živinoreji in se o njej pouče; b) da se razvidi vspeh, ki se je zlasti z deželno in državno podporo dosihdob dosegel pri reji naše domače goveje živine. 1. Pravico do premij imajo vsi živinorejci imenovanih okrajnih glavarstev. 2. Do 10. ure dopoldne mora vsa živina biti na mestu razstave, in sicer posebej junci, posebej telice in posebej krave, za ograjo privezane. Vsak lastnik mora skrbeti, da ima njegova živina blapca ali dekle, ki streže živini. 3. Da živina sme postati deležna premije, mora najmanj že pol leta biti lastnina tistega gospodarja, ki jo razstavi. To mora razstavnik dokazati s spričevalom svojega županstva. 4. Mozje, kateri bodo sodili o premovanju živine, izbere se po dotičnem predpisniku c. kr. ministerstva za kmetijstvo in se morajo ravnati po predpisih za to določenih. 5. Kdor je premijo dobil, mora se s posebnim pismom zavezati, da bode izpolnil vse, kar veleva imenovani ministerški predpisnik, ter da bode obdarovano govedo najmanj jedno leto obdržal za plemo. 6. V razstavo se pripuščajo: junci (biki), ki so 1/2 do 3 leta stari, breje telice, ki so najmanj 2 leti stare, molzne krave, ki so imele 1, 2, 3, 4 ali k večjemu 5 telet. Govedo sme biti izvirnega marijinodvorskega, muriškega, beljansko-pingavskega plemena in pa domača živina, mešana z zgoraj imenovanimi 3 rodovi ali tudi z drugimi plemenitimi rodovi, ali pa tudi čisto domača živina. 7. Za lepo živino so določene naslednje premije: I. Za bike 6 premij, in sicer jedna 25 in jedna 15 ter 4 po 10 gld. II. Za krave pet premij in sicer jedna 20 in štiri po 10 gld. III. Za breje telice 5 premij in sicer jedna 20 in štiri po 10 gld. — Posestnikom, ki bodo pripeljali k premovanju v vseh oddelkih najlepšo skupino goved, sme presojevalni odbor prisoditi vrhu gorenjih premij tudi priznansko diplomu za umno živinorejo in v posebnem slučaju še izvanredno posebno premijo.

* * *

(Iz Haloze.) Haloze so znamenite vinorodne gorice na Stajerskem blizu Ptuja. Kakor velikansko groblje razprostirajo se nad 6 ur daleč, od Makol nad slovečo božjo potjo Črna ali Ptujška Gora (Maria-Neustift) doli do Zavrča ob hrvatski meji. Nesrečna trsna uš tudi Halozam ni prizanesla, vendar se primeroma z vašimi dolenskim vinogradi še precej počasi razširja. Ali letos nas je zadela druga nesreča. Silna toča uničila je neusmiljeno vinogradnikov up. In še te jagode, ki so ostale, ne morejo dozoreti vsled neuvadno močne peronosperne in skrajno neugodnega vremena. In v teh prežalostnih in prerenih časih se vojaki ob vajah (manevrih) igrajo in teptajo naše polje, — nove šole se stavijo, davki se prav pridno pobirajo . . . Quousque tandem?

(Glavno zastopstvo c. kr. privileg. južne železniške družbe) je razglasilo, da se je tarifna, skladarine prosta doba za prihajajoče skladiščno vozno blago na postaji v Gorici zmanjšala za 48 ur, ker so skladišni prostori prenapolnjeni.

(Za postopače.) Pred nekaj leti je mlad protestantski bogoslovec Pavel Gó b r e pokazal nov način, kako se študiraj družabno vprašanje. Hotel je proučiti razmere šleskih predilniških delavcev in zato je nepoznan sam vstopil v neko tvornico. Skušnje, katere je doživel za nekaj mesecev, je popisal v posebni knjigi. Nekaj podobnega je poskusil Belgijec Pavel de K é r o u g a l letošnjo leto. Belgija ima za svoje postopače posebno naselbino, kjer se skušajo pod strogim nadzorstvom privaditi delu in ozdraviti za družbo. Kraj te naselbine se imenuje Hoogstraeten-Wortel. Imenovani Kéroutal je hotel sam pregledati razmere v ti naselbini. V ta namen si je prilaštil knjižico nekega tobačnega delavca in se dal kot postopač prijati policiji. Dosegel je svoj namen; vteknili so ga v Hoogstraeten, kjer je bival 25 dni.

Svoje skušnje popisuje v socialno-demokratskem časopisu „La Revue Socialiste“ št. 138 in 139. Popis sam kaže, da ga je pisal zagrizen socialist, zato ga ne moremo vsprejeti brezpogojno. Vender ima dovolj zanimivosti. Postopačev je v naselbini krog 1500. Glavna napaka pri njihovem vodstvu je surov birokratizem. O tem bi se dalo pisati tudi zelo mnogo glede na naše kaznilnice. Ta škoduje in zmede, kar more. Individualnega vpliva ne pozna in zato ne more vzgajati. Nezdruvo stanovanje in hrana škoduje telesu. Kako malo se skrbi za snaznost, dokazuje to, da se mej vsemi kaznenci samo kakih 200 vsak dan umiva. Šola in knjižnica tudi ni vseč pisatelju. Najbolj pa ga bode duhovnik in njegovo delovanje v versko in pravno povzdigo neprostopoljnih naseljencev. Da ni vse tako slabo, pa mora vsaj nehote pritrdjevati tudi Kéroutal sam, popisujoč kako delavni so kaznenci n. pr. v svojem gledališčnem društvu. Tu pišejo sami igre, igrajo, skrbé za oder i. t. d. V obče moramo reči, da se nam zdi ideja, ki se tu uporablja v zboljšanje lenih in družbi škodljivih postopačev, zelo zdrava in da bi se takim potom najboljše uredile dosedaj sploh navadne prisilne delavnice.

(Iz Prage) 3. oktobra: Nemške šole v Pragi obiskuje 3273 otrok, v lani 3311. — V Radnicah so imeli nemško šolo, katero je obiskovalo 5 nemških otrok, nekaj židovskih, ostali so bili češki. Protesti niso nič pomagali: nemški deželni šolski svet je ukazal, da se mora šola vzdrževati. Letos niso vpisali češki stariši nobenega svojega otroka v to šolo, in tako bode morala vender pasti. Dobro bi bilo drugod posnemati. — „Rad. Listy“ so pohujšljivo pisali o sv. Janezu Nepomuku, zaradi česar so bili konfiscirani. A deželno sodišče ni bilo te misli, ono dvomi, ali je sploh sv. Janez Nepomuk eksistirал, ali ne. — V Mostu so hoteli židje, da se preloži radi njih praznika semenj. Semenj se ni preložil, toda vzlic temu se je prav dobro obnesel. Tu se vidi zopet, kdo kupuje po ceni in drago prodaja. — V Dubcovu in okolici je stavka. Delavci so pregovorili neodvisni socialisti (anarhisti); zdaj jih stavljuje nad 6000. Vojaki in orožniki varujejo red. — V Kutni Hori se je mudil pri shodu tehnikov tudi Nemec iz zaprtega ozemlja. Vsi so bili prijazno pozdravljeni, tako da se je Nemec izrazil: „Sramujem se, ker bi vas Čehov v naših krajih tako ne vsprejeli!“ Verjamemo! — Te dni je poskusil samomor sedemletni dečko, ker ga je mati nabila za to, ker ni šel v šolo, marveč se klatil po ulicah. Iz mrzlih Vltavinih valov so ga potegnili pijonirji. — Na Sofijinem otoku so bile predstave gledališčne za ljudstvo. Pri tej priložnosti so se predstavljale tudi igre in pele pesmi, ki nikakor na oder ne spadajo. Neka igralka - pevka je ovekočila „svoje“ spolzke pesmi s svojo sliko ter jih poslušalcem prodajala. Če mislijo aranžerji s takim izvržkom narodu koristiti, se motijo. Ljudstvo se bode že jedenkrat podobnih neslanostij naveličalo.

(Znamenito glagolsko-cirilsko-evang. knjigo) ogledal si je ruski car Nikolaj na francoskem potovanju. V sveti kapeli (Sainte Chapelle) na dvorišču justične palače pokazal mu je francoski naučni minister zgodovinsko zanimivost, imenovano „Texte du sacre“. Spisali so ta evangelijar benediktinci v Emavsu pri Pragi. V husitskih nemirnih časih prišla je knjiga v Carigrad. Tukaj jo je kupil kardinal vojvoda Karl Lotariński ter poslal v Rheims. Z zlatom in biseri okrašena knjiga, častitljiva radi neznanih pismenk in jezika, služila je pri slovesnem kronanju francoskih kraljev. Na ta evangelij so prisegali. Se le car Peter Veliki spoznal je v tej knjigi staroslovenski evangelijar. Ostanki te znamenitosti hranijo se v biblioteki mesta Rheims. Faksimile teh ostankov izdal je l. 1843. J. B. Sylvestre. Zgodovinski vvod „prolegomena historica“ je spisal Kopitar. Naslov tega izdanja je: „Evangelia slavice, quibus olim in regum Francorum oleo sacro inungendorum solemnibus uti solebat ecclesia Remensis, vulgo Texte du sacre, ad exemplaris similitudinem descripsit et edidit J. B. Sylvestre. Evangelia latine vertit eisdemque interpretationem latinam e regione adiecit B. Kopitar. Parisiis, 1843.

(Največji zvon na svetu) je ravnokar vlti zvon v Cincinnati v Ameriki. Zvon tehta 30.000 funtov, je na spodnjem delu širok osem čevljev in sedem

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

čevljev visok. Sam bét tehta 700 funtov. Snov se-
stoji iz 78 delov bakra in 22 cinka.

Društva.

(Katol. polit. društvo v Vipavi)
napravi v nedeljo, dne 18. oktobra ob 1/4. uri po-
poludne društveni shod v Vipavi v gorenjih prostori-
h. Govoril bo o posojilnicah Raiffeisenovih č. gosp.
Hladnik in o socializmu prof. dr. Krek. — K obilni
udeležbi vabi odbor.

Telegrami.

Dunaj, 13. oktobra. Budgetni odsek se
je posvetoval v današnji seji o državnem pro-
računu za bodoče leto. Poleg tega je rešil
odsek predlogo glede preosnove uradniških
plač, kakor tudi ono glede državne podpore
vsled uim opustošenim krajem.

Trst, 13. oktobra. Železniški minister
vitez Guttenberg je došel sem včeraj dolo-
lutne.

Trident, 13. oktobra. Tukajšnji knezo-
škof Valussi je prejel pismo kardinala Ram-
polle, ki mu naznanja, da je izrazil sv. Oče
svoje dopadajenje nad srečnim izidom proti-
framasonskega shoda. Nadalje pa papež do-
stavlja, da zahteva in pričakuje, da se sedaj
prične pametna in stalna delavnost, ki bo
ovirala nadaljno razširjanje proustidarstva.

Most, 13. oktobra. V minuli noči se je
jela zopet sesedati zemlja. Neki delavec se
je udrl v zemljo sredi skladišča. Dosedaj ga
še niso mogli potegniti iz jame.

Budimpešta, 13. oktobra. Pri zidanju
neke hiše se je vdrl strop in padel z de-
lavci vred v klet. Jeden delavec je ubit, devet
pa težko ranjenih.

Berolin, 13. oktobra. Včeraj dopoldne
se je otvoril avstrijsko nemški kongres v
varstvo obrtnikov. V ime vlade je pozdravil
shod podtajnik Roth, ki je povdarjal, da

vlada hrepeni po mejnarodni preosnovi obrt-
nega varstva.

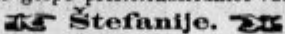
Pariz, 13. oktobra. „Agence Havas“ po-
roča iz Aten: Krečanski revolucionarji agi-
tujejo za skupen shod v Vamosu, kjer bi se
javno ugovarjalo počasnosti turške vlade v
izvrševanju preosnov.

Toulon, 13. oktobra. Na povelje po-
morskega ministra je odplul včeraj parnik
„Troude“ proti marokanskemu obrežju.

Carigrad, 13. oktobra. Sultan je vspre-
jel v avdijenci že tri dni tu bivajočega na-
čelnika v ruskem zunanjem ministerstvu Ni-
konova in mu podelil veliki kordon Medžidje-
reda.

London, 13. oktobra. „Times“ poroča
iz Carigrada: Poslaniki so v včerajšnji seji
odklonili zahtevo turške vlade, naj se pre-
iščejo vsi ptuji parniki, ki odhajajo v Ar-
menijo.

Zobobol olajšujejo

zobne kapljice lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta),
katere so bile odlikovane z Najvišjim priznanjem Nj. c. in kr.
Visokosti prejasne gosp. prestolonaslednice-vdove nadvojvodinje
K. S. Štefanije.
Steklenica velja 20 kr. 126 (50—33) 6

Umrli so:

10. oktobra. Marija Medar, železniškega sprevodnika žena,
58 let, Sv. Petra cesta 51, organična srčna hiba in vodenica.
— Karol Meiringer, knjigotrošev sin, 2 leti, Ključaničarske
ulice 3, rhachitis. — Karol Wiery, slikar, 33 let, Poljanski
nasip 50, nephritis.

12. oktobra. Anton Cerar, črevljarjev sin, 2 leti, Rimska
cesta 19, davica.

V hiralnici:

10. oktobra. Ana Jereb, mizarjeva vdova, 60 let, kap.
11. oktobra. Jurij Stermjan, gostač, 60 let, vsled raka.

Tujci.

11. oktobra.

Pri **Slonu**: Gregorin, Luckmann iz Trsta. — Weber iz
Trbiža. — Pogačnik, Jurich, Wiegendorf, Malles, Ulrich in
Andres z Dunaja. — Schubert iz Berolina. — Wakonig iz

Litije. — Devetak iz Kobarida. — Goeken iz Trziča. — Antič
iz Sele. — Jammers iz Crefeld-a. — Titz iz Biale. — Perko
iz Maribora. — Peterca iz Vel. Gorice. — Schwabacher iz
Strassburg-a. — Dereani iz Kamnika.

Pri **Maliču**: Schweighofer, Grün, Viktorvai, Eichberger,
Dannenmann z Dunaja. — Fuchs iz Prage. — Grünhut s
Češkega. — Neustädter iz Stuttgart-a. — Rohmberg iz Ce-
lovca. — Weis iz Bele Peči. — Stein iz Frankobroda. —
Starec iz Postojne. — Achatz iz Bistrice. — Defranceschi iz
Novega Mesta.

Pri **Lloydu**: Weibl iz Zagreba. — Kopač iz Gorice. —
Sener s Krškega.

Pri **Južnem kolodvoru**: Kastelic iz Gorice. — Holzer
iz Hall-a. — Sterk iz Božjakovega. — Hermüller iz Ulmer-
feld-a.

Pri **avstrijskem caru**: Bademšek iz Spitaliča. —
Lukeš s Krškega. — Fattur iz Zatičine.

Pri **bavarskem dvoru**: Berzeka iz Beljaka. — Schimak
z Dunaja. — Hutter iz Plösch-a.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
12	9. zvečer	735.2	10.9	sl. sever	jasno	3.1
13	7. zjutraj	737.9	13.2	sr. vzh.	dež	
	2. popol.	738.2	10.8	sr. vzh.	"	

Srednja včerajšnja temperatura 14.1°, za 3.0° nad nor-
malom.

Zavod
34 za 26-21
umetnost
slikarij
na
steklo
B.Škarda
v Brnu.

Specijaliteti:
Izdelovanje cer-
kvenih oken.

Sedemkrat odlikovan.

Ceniki zastoj
in franko.

Katalogi na upogled

Poštna upraviteljica

išče mesto pri kakem večjem uradu, kjer bi se
mogla popolnoma izuriti v brzojavnem poslu. — Več
pov. poštni urad Bohinjska Bistrica. 704 3—1

Harmonije,

odlikovane z najvišjimi darili, priporoča cenó o. kr. priv.
tovarna za orglje in harmonije

Friderika Čapek, Polička (Českó).

Ravnokar je po ceni na prodaj harmonij s pedalom in
6 spremeni, odlikovan z državnim darilom. 678 5—4

Prodaja materijala od knežjega dvorca.

Od porušenega knežjega dvorca v Ljub-
ljani prodajam po nizki ceni

stavbinski in drugi materijal,

ket: opeko, vezi, vrata, okna itd. itd.
na lici mesta ali pa na svojem domu v Ljubljani,
Trnovski pristan št. 14.

Val. Accetto,
zidarski mojster.

554 62—29

Stanarinske knjižice

za stranke

z uradno potrjenimi
določbami hišnega
reda v slovenskem in
nemškem jeziku, z
razpredelbo za vpla-
čevanje stanarine, vo-
dovodne in mestne
doklade, dobé se ko-
mad po 15 kr., 10
komadov vkup 1 gld. v

Katol. Tiskarni
v Ljubljani.

Št. 10.210

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeče

službe okrožnih zdravnikov na Kranjskem:

1. v **Bohinjski Bistrici** z letno plačo 800 gld. in 200 gld. letne doklade od zdravstvenega okrožja;
2. na **Brdu** z letno plačo 600 gld.;
3. v **Krškem** z letno plačo 600 gld.;
4. v **Kočevski Reki** z letno plačo 800 gld.;
5. v **Logatci** z letno plačo 600 gld.;
6. v **Šmarji pri Ljubljani** z letno plačo 800 gld.;
7. v **Velikih Laščah** z letno plačo 800 gld.

Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje prošnje podpisnemu de-
želnemu odboru do

20. oktobra 1896. l.

ter v njih dokažejo svojo starost, opravičenje do izvrševanja zdravniške prakse,
avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje
službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo pa se bode le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti uže
službovali v kaki bolnici.

Deželni odbor kranjski,

Ljubljana, 19. septembra 1896.

Dunajska borza.

Dne 13. oktobra.			Dne 12. oktobra.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	101	gld. 15 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144	gld. 25 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	197	gld. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	35	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155	—	Avstrijskega rubečnega križa srečke, 10 gld.	18	—
Avstrijska zlata renta 4%	122	45	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190	50	Rudolfove srečke, 10 gld.	22	—
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	20	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98	80	Salmove srečke, 40 gld.	70	—
Ogerska zlata renta 4%	121	60	Tisne srečke 4%, 100 gld.	137	75	St. Genois srečke, 40 gld.	71	25
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	15	Dunavske vranavne srečke 5%	128	75	Waldsteinske srečke, 20 gld.	60	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	932	—	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	108	—	Ljubljanske srečke	22	75
Kreditne delnice, 160 gld.	363	50	Posojilo goriškega mesta	112	—	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154	50
London vista	119	90	4% kranjsko deželno posojilo	98	25	Akcije Ferdinandovev. železn., 1000 gl. st. v.	3380	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	85	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	45	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	410	—
20 mark	11	76	Priporitne obveznice državne železnice	222	25	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	100	—
20 frankov (napoleonodor)	9	54	južne železnice 3%	171	40	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	60	—
Italijanski bankovci	44	45	južne železnice 5%	128	40	Montanska družba avstr. plan.	81	70
C. kr. cekini	5	65 1/2	dolenjskih železnice 4%	99	50	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	154	—
						Papirnih rubljev 100	127	87

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za grube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wallzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.